ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки і психології початкової освіти

СИЛАБУС
практики

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗВО

Код дисципліни	ОК. 10
Освітній рівень	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-наукова програма	«Початкова освіта»
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)
Форми контролю	Диференційований залік

м. Глухів, 2022-2023 навчальний рік

Анотація.

«Педагогічна практика у ЗВО» є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми «Початкова освіта» для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 013 Початкова освіта і передбачає ознайомлення здобувачів освіти з особливостями роботи викладача ЗВО, закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих в освітньому процесі, шляхом залучення до самостійної творчої педагогічної діяльності, формування в них системи педагогічних здатностей до здійснення продуктивної професійної діяльності в освітньому середовищі вищого закладу педагогічного профілю.

«Педагогічна практика у ЗВО» спрямована на оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами та засобами навчання у вищій школі; формування вмінь проєктувати навчально-методичні комплекси дисциплін відповідно до профілю підготовки; виховання потреби систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності; формування професійно значущих якостей науково-педагогічних працівників, набуття ними універсальних навичок дослідника.

Програма ОК «Педагогічної практики у ЗВО» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розроблена відповідно до: основних нормативних документів, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти (Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.) зі змінами, Закон України «Про освіту» (2017 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)») зі змінами; стратегічних орієнтирів та тенденцій розвитку освітньо-наукових досягнень у початковій та вищій освіті у вітчизняному, європейському та світовому вимірах; вимог нормативно-правових актів, що регламентують підготовку аспірантів за ОНП «Початкова освіта» зі спеціальності 013 Початкова освіта.

Педагогічна практика у ЗВО реалізується на підставі наступних документів:

- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;
- Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

«Педагогічна практика у ЗВО» є сполучною ланкою між теоретичними знаннями, отриманими у процесі засвоєння змісту освітніх компонентів ОНП і професійною діяльністю. Її зміст тісно пов'язаний з дисциплінами навчального плану ОНП «Початкова освіта» зі спеціальності 013 Початкова освіта.

Міжпредметні зв'язки: «Педагогічна практика у ЗВО» є обов'язковим освітнім компонентом. Дисципліни, на які безпосередньо спирається пропонована практика: «Філософія науки», «Управління проєктами та інтелектуальна власність», «Наукова комунікація українською мовою», «Цифрові технології в наукових дослідженнях», «Компетентнісно орієнтована початкова освіта», «Психологія та педагогіка освіти з методикою викладання», «Реалізація концепції НУШ у початковій освіті».

Мета та завдання практики.

Педагогічна практика є важливим складником підготовки науково-педагогічних кадрів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, що передбачає формування в аспірантів професійних умінь і навичок у процесі ознайомлення з навчальною, методичною, науковою та організаційною діяльністю викладача ЗВО, набуття досвіду професійної діяльності.

Метою практики «Педагогічна практика у ЗВО» є набуття здобувачами освіти професійних навичок і вмінь здійснення самостійної науково-педагогічної діяльності у конкретних умовах закладу вищої освіти.

У перебігу педагогічної практики вирішуються такі **завдання:**

1. Систематизація, розширення і закріплення професійних знань, формування здатності систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.
2. Розвиток професійних умінь педагогічної діяльності викладача, формування педагогічно-важливих якостей, індивідуального стилю педагогічної діяльності, здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови кар'єри, командної взаємодії.
3. Формування умінь планувати та організовувати навчально-методичну роботу викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу); використовувати різноманітні педагогічні методи і прийоми; здібності до методичної рефлексії.
4. Оволодіння практичними навичками науково-методичного забезпечення освітнього процесу в закладі вищої освіти.
5. Стимулювання інтересу до педагогічної професійної діяльності.
6. Формування здатності до пошуку і впровадження прогресивних ідей, практик у професійній та науковій діяльності початкової та вищої освіти.
7. Формування здатності самостійно проводити наукові дослідження, ухвалювати рішення, формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації, впроваджувати результати в освітній процес.
8. Формування здатності виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження в галузі теорії і методики початкової та вищої освіти та апробувати їх під час наукових заходів різного рівня.

2. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті виконання завдань практики здобувач повинен набути таких **компетентностей і програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність – здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері початкової освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне й практичне значення.

Перелік загальних компетентностей

ЗК 3	Здатність спілкуватися українською мовою як державною усно й письмово; конструктивно й неупереджено аналізувати філологічні проблеми на засадах академічної доброчесності та етики наукової співпраці, демонструвати культуру наукового мовлення під час проведення, презентації та обговорення результатів наукового дослідження.

ЗК 4	Здатність працювати у міжнародному контексті, володіння іноземною мовою (англійською) в обсязі, достатньому для представлення й обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формах, повного розуміння іншомовних наукових текстів відповідно до спеціальності
ЗК 6	Здатність до професійно-педагогічної комунікації, налагодження й підтримки контактів з учасниками наукового дискурсу, до вільного обговорення професійних, комунікативних проблем в усному та писемному форматах наукового мовлення, на високому рівні презентувати дослідницьку роботу науковій спільноті.
ЗК 7	Здатність до проведення самостійних досліджень на сучасному рівні, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 8	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу (лідерство) та підприємливість, ефективно діяти в команді.

Перелік спеціальних компетентностей

СК 1	Здатність інтегрувати знання з різних галузей, планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері початкової освіти й на межі спеціальностей і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях освітньої галузі та суміжних галузей, бути визнаними на національному та міжнародному рівнях.
СК 2	Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові засоби, інструменти, ресурси й технології для провадження досліджень і створення інновацій у сфері початкової освіти, а також в освітній діяльності.
СК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері початкової та вищої освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
СК 5	Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
СК 6	Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти на засадах компетентнісного підходу.
СК 7	Здатність поціновувати й пропагувати високу культуру професійної комунікації, вільно послуговуватися нормами наукового мовлення, розвивати й удосконалювати чуття мови в собі та інших учасників наукового, освітнього дискурсів, усвідомлювати їх цінність, ефективність і важливість, стежити за новітніми публікаціями та

	нормативними виданнями в початковій і вищій освіті
СК 8	Здатність до застосування комплексного підходу у виявленні, формулюванні та розв'язанні завдань і проблем початкової та вищої освіти; планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, впроваджувати здобуті результати у вітчизняну систему освіти.
СК 9	Здатність розробляти програми науково-педагогічних досліджень згідно з методологічними підходами; визначати науково-педагогічну проблему, формулювати гіпотезу, мету й завдання наукового пошуку, визначати структуру наукової роботи та рубрикацію її змістового наповнення.
СК 10	Здатність організовувати освітній процес на першому рівні (початкова освіта) повної загальної середньої освіти та ЗВО на засадах компетентнісно орієнтованого підходу.
СК 12	Здатність модифікувати, адаптувати, проєктувати методи та розробляти методику науково-дослідницької діяльності у початковій та вищій освіті з використанням сучасних комп'ютерних технологій
СК 13	Здатність застосовувати знання основ психолого-педагогічної діяльності, традиційні та інноваційні форми, методи навчання й викладання, педагогічні технології в освітній діяльності

Перелік програмних результатів навчання

ПРН 1	Розв'язувати комплексні проблеми професійної діяльності, науки та/або інновацій у сфері початкової освіти й на межі спеціальностей, створювати передові концептуальні та методологічні знання, реалізовувати інновації відповідно до вимог Концепції НУШ та компетентнісного підходу.
ПРН 2	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми початкової освіти державною й іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
ПРН 4	Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері початкової освіти та у викладацькій практиці з дотриманням норм професійної та академічної етики.
ПРН 5	Аналізувати стан і прогнозувати розвиток початкової освіти в Україні та поза її межами, пропонувати ефективні рішення щодо вирішення проблем початкової освіти, оцінювати результати впровадження інновацій.
ПРН 7	Застосовувати сучасні методи й інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання

	комплексних проблем у сфері початкової освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямах, для саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.
ПРН 9	Розробляти й досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, їх наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, організовувати освітній процес у закладах фахової передвищої та вищої освіти.
ПРН 11	Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами усно й письмово, продукувати наукові тексти різних жанрів, вільно взаємодіяти в науковому і професійному середовищах, науково комунікувати з фахової тематики з фахівцями різних сфер професійної діяльності.
ПРН 12	Організовувати теоретичне та експериментальне дослідження в галузі вищої та початкової освіти, визначати завдання дослідницького пошуку та ефективно планувати час для отримання необхідних результатів; проєктувати, конструювати, організовувати й аналізувати власну дослідницько-пошукову діяльність і формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.
ПРН 13	Проєктувати зміст навчання, розроблення та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчального заняття у вищій та початковій школі, здійснювати діагностику якості освіти.
ПРН 15	Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах вищої та початкової освіти, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних професійних контекстах; інтегрувати та використовувати предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти та трансформувати їх на міжпредметній основі.
ПРН 16	Здійснювати пошук і впроваджувати прогресивні ідеї, практики в професійній і науковій діяльності; дотримуватися принципів академічної доброчесності; проявляти авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.
ПРН 17	Дбати про власну комунікативну культуру, усвідомлювати необхідність її збагачення та постійного вдосконалення, прагнути до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови кар’єри, командної взаємодії.

Результати навчання визначаються за рівнями сформованості професійної компетентності здобувача (творчий, високий, достатній, низький), що формуються на основі мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісно-операційного, рефлексивно-результативного її складників за визначеними критеріями та показниками до них.

Таблиця 4.

Робочий план
«Педагогічної практики у ЗВО»

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Тривалість	Вид семестрового контролю
			Європейські кредити	Години	У тижнях	Залік
Денна	II	III	4	120	4	+
Заочна	II	III	4	120	4	+

Таблиця 5.

Організація виконання програми практики.
Структура залікових кредитів практики
«Педагогічна практика у ЗВО»

Модуль 1. **Навчальна робота**	
1.	Проведення різних видів навчальних занять з дисциплін відповідно до напряму дисертаційного дослідження аспіранта, з яких: для денної форми – 3 – лекційні, 3 – практичні або лабораторні; для заочної форми – 2 – лекційні, 2 – практичні або лабораторні.
Модуль 2. **Методична робота**	
2.	Відвідування занять наукового керівника чи викладача кафедри та розгорнутий аналіз 1 лекційного та 1 практичного/лабораторного заняття
3.	Розроблення методичного супроводу для проведення навчальних занять з дисципліни за вибором аспіранта відповідно до напряму дослідження (презентації, схеми, ментальні карти, роздаткові матеріали тощо.)
4.	Розроблення комплекту тестових завдань для оцінювання якості засвоєного навчального матеріалу з теми за вибором аспіранта в межах дисципліни, що викладається.
5.	Розроблення проєкту індивідуального плану викладача за всіма передбаченими розділами на період практики.
Модуль 3. **Науково-дослідна робота**	
6.	Розроблення інструментарію констатувальних досліджень відповідно до теми дисертації аспіранта: визначення цілей, завдань і особливостей констатувального етапу дослідження феномену; визначення критеріального апарату експериментального дослідження сутності педагогічного феномену наукового пошуку (конкретний обсяг завдання та його зміст визначається науковим керівником).

7.	Підготовка наукової статті відповідно до теми наукового дослідження.
8.	Оприлюднення наукових результатів на науковій конференції (виступ з доповіддю).
Модуль 4. Організаційна робота	
9.	Проведення тренінгових занять будь-якого виду (для денної форми – 2, для заочної – 1) за вибором аспіранта відповідно до напряму дослідження.
10.	Участь у засіданнях кафедри, методичних семінарах тощо.

Терміни проходження практики та її зміст зазначаються в індивідуальному навчальному плані аспіранта та затверджуються науковим керівником.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

комп'ютерний клас;
ОС Microsoft Windows;
пакет Microsoft Office;
Web браузер; доступ до мережі Інтернет

Організаційні основи практики.

Перший етап «Педагогічної практики у ЗВО» охоплює такі завдання:

1) участь в настановній конференції з організації практики. Співбесіда з науковим керівником щодо уточнення завдань і змісту практики;

2) ознайомлення з порядком реалізації основних положень, вимог і документів, що регламентують діяльність Університету; кафедри; професорсько-викладацького складу. Ознайомлення з порядком організації планування, ведення та забезпечення освітнього процесу в Університеті;

3) ознайомлення з основами організації навчально-методичної роботи;

4) аналіз навчальних планів спеціальності, що відповідає напряму дослідження аспіранта, з метою вибору дисциплін, з яких планується проведення навчальних занять, а також робочих програм цих дисциплін. Складання сітки проведення занять;

5) відвідування занять наукового керівника чи провідного викладача кафедри з метою вивчення педагогічного досвіду, їх розгорнутий аналіз.

Другий (основний) етап практики передбачає:

1) підготовку планів-конспектів навчальних занять з використанням інноваційних педагогічних технологій та їх методичного забезпечення;

2) проведення навчальних занять згідно встановленого розкладу та відповідно до форми здобуття освіти, що діє у закладі на період практики з дотриманням основних вимог;

3) розроблення власного тестового матеріалу для перевірки якості засвоєного навчального матеріалу з теми за вибором аспіранта в межах дисципліни, що викладається;

4) відвідування занять інших аспірантів-практикантів, в тому числі за допомогою засобів дистанційних технологій. Обговорення відвіданих занять, виявлення переваг та недоліків;

5) розроблення інструментарію (анкети, інтерв'ю, опитування, програми спостережень тощо) для проведення констатувальних досліджень. Конкретний обсяг завдання та його зміст визначається науковим керівником;

6) підготовку доповіді для участі в науковому заході (конференції, семінарі, вебінарі тощо) за темою дослідження. Публікація наукових матеріалів з дотриманням

умов академічної доброчесності.

7) підготовку наукової статті за темою дослідження з подальшою публікацією у фаховому виданні.

8) розроблення проєкту індивідуального плану викладача на період практики;

9) проведення тренінгових занять.

Третій (підсумковий) етап практики пов'язаний з:

1) самооцінкою виконаної роботи (визначення аспірантом, яких помилок припустився через нестачу професійних знань і умінь (вміння відбору й структурування й візуалізації навчального матеріалу, вміння активізувати здобувачів освіти, організовувати їх самостійну діяльність, варіювати методи та технології в процесі викладання дисциплін тощо), а які зумовлені його особистісними якостями (способи взаємодії, рівень емпатії, стиль спілкування, емоційність тощо). Аналіз результатів практики, рефлексія, самодіагностика власних досягнень за результатами проходження практики шляхом складання звіту про проходження практики;

2) підготовкою звітної документації про проходження практики;

3) захистом результатів практики у встановленому порядку. Представлення звітних матеріалів про проходження практики.

Загальне керівництво практикою покладається на завідувача випускової кафедри.

Безпосереднє керівництво практикою аспіранта, науково-методичне консультування та поточний контроль за виконанням програми практики здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує планування, чітку організацію та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта під час проходження практики, вживає заходи щодо ліквідації недоліків в її організації;
- готує відгук про роботу аспіранта під час проходження практики.

Практика оцінюється відповідно до наступного розподілу балів за видами робіт, що підлягають контролю:

Таблиця 6.

Розподіл балів за видами робіт

Вид роботи	Кількість балів (макс.)
Змістовий модуль 1 «Навчальна робота»	40 балів
Змістовий модуль 2 «Методична робота»	20 балів
Змістовий модуль 3 «Науково-дослідна робота»	20 балів
Змістовий модуль 4 «Організаційна робота»	10 балів
Звітна документація та захист практики	10 балів
Всього	100 балів

Критерії оцінювання результатів практики:

− креативність, активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики;

− якість, коректність, теоретична ґрунтовність та практична доцільність розроблених методичних матеріалів;

− ґрунтовність репрезентації власного наукового доробку;

− змістовність виступу на конференції;

− дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку Університету;

− повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.

Підсумкову оцінку практики виставляє науковий керівник аспіранта на основі представлених звітних матеріалів та виступу аспіранта під час звітної конференції.

Таблиця 7.

Шкала оцінювання

За школою ECTS	За 100 бальною шкалою ECTS	Значення оцінки за рівнями сформованості ЗК, ФК, ПРН
A	90-100	Високий рівень володіння сформованими компетентностями, ПРН
B	82-89	Достатній рівень володіння ЗК, ФК, ПРН
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння ЗК, ФК, ПРН
D	64-73	Середній рівень володіння ЗК, ФК, ПРН
E	60-63	Рівень оволодіння ЗК,ФК, ПРН нижче середнього
FX	35-59	Низький рівень сформованості ЗК, ФК, ПРН
F	1-34	Дуже низький рівень сформованості ЗК, ФК, ПРН

Інформаційне забезпечення:

До змістових модулів 1, 2

1. Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи: навч. посіб. К.: «Кондор», 2008. 272 с.
2. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. для студ. ВНЗ. К.: 2003.
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Знання, 2005. 486 с.
4. Курлянд З. Педагогіка вищої школи: навч. пос. К.: «Знання», 2007. 339 с.
5. Лозова В.І. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. Х. : «ОВС», 2010. 480 с.
6. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / за ред. О. В. Малахін, І.Г. Павленко, О.О. Лавреньєва, Г.І. Матукова. К. : КНТ, 2017. 262 с.
7. Педагогіка вищої школи / Андрущенко В. П., Бех І. Д., Волощук І. С.; за ред. В.Г. Кременя, В. П. Андрущенка, В. І. Лугового. Київ: Педагогічна думка. 2009. 256 с.
8. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: Генеза, 2017. 144 с.
9. Пометун О. І., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі. Київ: Генеза, 2019. 328 с.
10. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики : навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с.
11. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / За ред. О.І. Пометун. К.: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
12. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: «Академія», 2006. 354 с.
13. Чепіль М. Дудник Н. Педагогічні технології : навчальний посібник. Київ: Педагогічні технології (“Академвидав”), 2012. 224 с.

Електронні джерела

14. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 486 с. URL : http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html

15. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Українські підручники онлайн. URL : http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_ortinskiy_vl

16. Фіцула М.М. Педагогіка ПВШ: навч. посібн. для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Тернопіль: «Навчальна книга-Богдан», 1997. 192 с. URL : www.socgum.mdpu.org.ua/prepodavateli/kuchina/Ficula_Pedagogica.pdf

13. Наказ Мінекономіки від 23.12.2020 № 2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/78704/ (дата звернення: 21.08.2022).

14. Наказ МОН №801 від 13.07.21 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzheni.standarty/2021/07/13/013.Poch.osv.13.07.docx (дата звернення: 21.08.2022).

15. Наказ МОН №525 від 06.06 2022 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/06/07/013-Pochatkova.osvita.dok.filos-525-06.06.2022.pdf (дата звернення: 30.06.2022).

До змістового модуля 3

1. Аносов І.П., Елькін М.В., Головкова М.М., Коробченко А.А. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с.

2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям : навч. посіб. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.

3. Клименюк О.В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 398с.

4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Слово, 2009. 240 с.

5. Курок В. П., Воїтелєва Г. О. Наукові дослідження в підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій: навч. посіб. Глухів. 2018. 270 с.

6. Лівінський О.М., Курок О.І., Гридякін В.М., Зінченко В.П. Методологія і методи наукових досліджень. Навчальний посібник. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 196 с.

7. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб. Київ. 2010. 219 с:

8. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. К., 1990. 239 с.

Електронні джерела

9. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text

10. Наукова та інноваційна діяльність України : статистичний збірник. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_nauka_2017.pdf

11. Галевич О., Штогрин І. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: метод. рекомендації з впровадження. Львів. 2008. 20 с. // Методологія наукової роботи. URL: http://nauka.ho.ua/books_dis.htm

12. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf

13. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ: УБА, 2016. 117с. URL: https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_4_12_red1.pdf

14. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2145-19

15. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII VIII // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12

16. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) / МОН України. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf (дата звернення 15.02.2020)

17. Руденко В. М. Математична статистика: навч. посіб. Київ.: Центр учбової літератури, 2012. 304 с. URL:https://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf (дата звернення 23.08.2020)

18. Педагогічний експеримент : навч.-метод. посіб. / укладач О. Е. Жосан. Кіровоград : Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2008. 72 с. URL: http://library.kr.ua/elib/zhosan/pedekspnmp.pdf (дата звернення 14.07.2020)

19. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL:https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf (дата звернення 14.07.2020)